

Çevre ve Orman Bakanlığından:

BÜYÜK ENDÜSTRİYEL KAZALARIN KONTROLÜ HAKKINDA YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmelik, tehlikeli maddeler bulunduran kuruluşlarda büyük endüstriyel kazaların önlenmesi ve muhtemel kazaların insanlara ve çevreye olan zararlarının en aza indirilmesi amacıyla, yüksek seviyede, etkili ve sürekli korumayı sağlamak için alınması gerekli önlemler ile ilgili usul ve esasları belirler.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik; mevcut, öngörülen veya endüstriyel bir kimyasal prosesin kontrol kaybı esnasında oluşacağı beklenen tehlikeli maddeleri, Ek I'in Bölüm 1 ve Bölüm 2'sinde belirtilen sınır değerlere eşit veya üzerindeki miktarlarda bulunduran alt ve üst seviyeli kuruluşlara uygulanır 9, 10, 11, 12, 13, 14 ve 15 inci maddeler sadece üst seviyeli kuruluşlara uygulanır.

İstisnalar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik;

- a) Askerî kuruluş, tesis ve depolara,
- b) İyonlaştırıcı radyasyon faaliyetlerine,
- c) Ek I Bölüm 1 ve Bölüm 2'de belirtilen miktarda ve cinsteki tehlikeli madde bulundursalar dahi;
  - 1) Rıhtımlar ve iskelelerde yapılan yükleme ve boşaltma ile buralardan başka nakliye vasıtalarına veya başka nakliye vasıtalarından buralara yapılan taşıma dahil olmak üzere, tehlikeli maddelerin; karayolu, demiryolu, kıta içi su yolu, deniz veya hava yoluyla taşınması ve bunların taşınması sırasında bu Yönetmelikle kapsanan kuruluşların dışında ara geçici depolanmasına,
  - 2) Tehlikeli maddelerin tesis sınırları dışında, pompalama istasyonları da dahil bir boru hattıyla taşınmasına,
  - ç) Ek I'de belirtilen tehlikeli maddeler içeren kimyasal ve ısıl işleme işlemlerine ve bu işlemlere ilişkin depolama hariç olmak üzere, maden çıkartma endüstrilerinin madenlerdeki ve taş ocaklarındaki veya sondaj kuyuları vasıtasıyla minerallerin aranması, çıkarılması ve işlenmesi ile ilgili faaliyetlere,

d) Denizdeki maden çıkarma endüstrilerinin; hidrokarbon içeren minerallerin aranması, çıkarılması ve işlenmesi ile ilgili faaliyetlere,

e) Özellikle minerallerin kimyasal ve ısıl işlemleri esnasında kullanılan, Ek I'de tanımlanan tehlikeli maddeleri içeren atık havuzları ve barajları da dahil olmak üzere faaliyetteki atık tasfiye tesisleri hariç, düzenli depolama sahalarına uygulanmaz.

Dayanak

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelik; 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanunu, 1/5/2003 tarihli ve 4856 sayılı Çevre ve Orman Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun, 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu, 9/1/1985 tarihli ve 3146 sayılı Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun, 22/5/2005 tarihli ve 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu, 15/5/1959 tarihli ve 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısı ile Alınacak Tedbirler ve Yapılacak Yardımlara İlişkin Kanun, 14/2/1985 tarihli ve 3152 sayılı İçişleri Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun, 10/7/2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanunu hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 5 – (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında, aksi öngörülmedikçe;
a) Acil servis hizmetleri: Büyük endüstriyel kazalarda, kuruluşta ve civarında zararın en aza indirilmesindeki kolluk güçleri, itfaiye, ambulans, sahil güvenlik ve sivil savunma hizmetleri dahil sağlık ve güvenlik hizmetlerini,

b) Alt seviyeli kuruluş: Ek I, Bölüm 1 ve Bölüm 2'de verilen tehlikeli madde listelerinde, Kolon 2'deki eşik değerlere eşit veya üzerinde, ancak Kolon 3'teki değerlerin altındaki miktarlarda tehlikeli madde bulunduran kuruluşu,

c) Büyük kaza: Herhangi bir kuruluşun işletilmesi esnasında, kontrolsüz gelişmelerden kaynaklanan ve kuruluş içinde veya dışında çevre ve insan sağlığı için anında veya daha sonra ciddi tehlikeye yol açabilen bir veya birden fazla tehlikeli maddenin sebep olduğu büyük bir emisyon, yangın veya patlama olayını,

ç) Depolama: Tehlikeli maddenin, güvenli bir yerde, gerekli şartlar sağlanmış olarak kontrol altında tutulması veya stokta bulundurulmasını,

d) İşletmeci: Bir kuruluşun veya tesisin işletilmesinden sorumlu ve/veya buradaki teknik işletme hakkında karar verici herhangi bir gerçek veya tüzel kişiyi,

e) Kuruluş: Aynı işletmecinin kontrolü altındaki ve sadece bir karayolu, demiryolu veya kıta içi su yolu ile ayrılmış iki veya ikiden fazla alan bir bütün olarak değerlendirilmek kaydıyla; aynı işletmecinin kontrolü altında bulunan, ortak altyapı veya faaliyetler de dahil olmak üzere, tehlikeli maddelerin bulunduğu, bir veya birden fazla tesisin bulunduğu alanı,

f) Risk: Belirli bir dönemde veya şartlar altında istenmeyen olayın ortaya çıkma olasılığını,

g) Tehlike: İnsan sağlığına ve/veya çevreye zarar verme potansiyeli olan tehlikeli bir maddenin veya fiziki bir durumun doğasından gelen özelliği,

ğ) Tehlikeli madde: Ek I, Bölüm 1, Kolon 1’de listelenen veya Ek I, Bölüm 2, Kolon 1’de listelenen bir kategori içerisindeki hammadde, ürün, yan ürün, artık veya ara madde olarak mevcut olan veya bir kaza sırasında oluşması beklenen bir maddeyi, karışımı veya müstahzarı,

h) Tesis: Tehlikeli maddelerin üretildiği, kullanıldığı, işlendiği veya depolandığı bir kuruluş içerisindeki teknik birimi ve bu birimin işleyişi için gerekli olan teçhizat, yapılar, boru tesisatı, iş ekipmanları ile birime hizmet eden demiryolu rampa hatlarını, tersaneleri ve doldurma – boşaltma rıhtımlarını, platformlarını, şamandıra sistemlerini, yüzen veya sabit dalgakıranları, ambarları veya benzer yapıları,

ı) Üst seviyeli kuruluş: Ek I, Bölüm 1 ve Bölüm 2’de verilen tehlikeli madde listelerinde, Kolon 3’teki eşik değerlere eşit veya üzerindeki miktarlarda tehlikeli madde bulunduran kuruluşu ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM **Genel Yükümlülükler**

İşletmecinin yükümlülüğü

MADDE 6 – (1) İşletmeci, büyük kazaları önlemek ve önlenemediği durumlarda bunların etkilerini çevre ve insanlara en az zarar verecek şekilde sınırlamak için gerekli tüm tedbirleri almakla yükümlüdür.

Bildirimler

MADDE 7 – (1) Üst ve alt seviyeli bir kuruluşun işletmecisi, (a), (b) ve (c) bentlerindeki süreleri dikkate alarak;

a) Faaliyet halinde olan ve bu Yönetmelik kapsamına dahil olan kuruluşlar için, yürürlük tarihini müteakip altı ay içerisinde,

b) Tehlikeli maddelerin miktarındaki herhangi bir artış nedeniyle bu Yönetmelik kapsamına dahil olan kuruluşlar için ya da bir kuruluşun transfer, kira veya satış yoluyla el veya isim değiştirmesi durumları olması halinde;

1) Bu Yönetmelik yürürlüğe girmeden önce ise; yürürlük tarihini müteakip altı ay içerisinde,

2) Bu Yönetmelik yürürlüğe girdikten sonra ise, değişiklik tarihini müteakip on iş günü içerisinde,

c) Diğer durumlarda, kuruluşun çalışmaya başlamasından önce, Çevre ve Orman Bakanlığının internet sayfasındaki özel program paketini kullanarak ikinci fıkradaki bilgileri içeren bir bildirim gönderir.

(2) Birinci fıkrada düzenlenen bildirim, aşağıdaki bilgileri içerir:

a) Kuruluşun adı, ticari unvanı ve tam adresi,

b) Kuruluşun kayıtlı işyerinin tam adresi,

- c) Kuruludan sorumlu kişinin adı ve unvanı,
- ç) Bulundurulan tehlikeli maddeleri veya tehlikeli maddeler kategorisini tanımlamak için yeterli bilgi,
- d) Bulundurulan tehlikeli madde veya maddelerin miktarı ve fiziksel hali,
- e) Tesislerde veya depolama yerlerinde yürütölen veya yürütölecek faaliyetler,
- f) Kuruluşun yakın çevresinde bulunan ve büyük bir kazaya neden olabilecek veya bunun sonuçlarını ağırlaştırabilecek unsurların detayları,
- g) Tüzel kişiler için Vergi Kimlik Numarası ve gerçek kişi için T.C. Kimlik Numarası.

(3) İşletmeci;

- a) Beyan edilen tehlikeli maddelerin miktarında kuruluşun seviyesini etkileyecek bir değişiklik olması,
- b) Beyan edilen tehlikeli maddelerin niteliğinde veya fiziki şeklinde değişiklik olması,
- c) Uygulanan proseslerde değişiklik olması,
- ç) Çevre ve Orman Bakanlığına veya Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına verilen bilgilerde herhangi bir değişiklik olması,
- d) Kuruluşun faaliyetine son vermesi
hallerinde on iş günü içerisinde bildirimini günceller.

(4)Yapılacak bildirimlere dair iş ve işlemler, Çevre ve Orman Bakanlığınca yayınlanacak bir rehber ile belirlenir.

(5) İşletmeci, birinci fıkra uyarınca gönderilen bildirimini, ayrıca Çevre ve Orman Bakanlığının resmi internet sitesinde kurulan elektronik sistem yoluyla da yapar.

Büyük kaza önleme politikası

MADDE 8 – (1) Alt seviyeli kuruluşların işletmecileri, büyük kazaların önlenmesi ile ilgili politikasını belirten bir büyük kaza önleme politikası belgesini, bu Yönetmeliğin yürürlük tarihine kadar hazırlar ve bunu muhafaza eder. Bu politika, uygun araçlar, yapılar ve yönetim sistemleri kullanılarak, çevre ve insanlar için yüksek seviyede bir koruma sağlayacak şekilde belirlenir.

(2) Büyük kaza önleme politikası belgesi hazırlanırken Ek III'te belirtilen ilkeler dikkate alınır.

(3) Büyük Kaza Önleme Politika Belgesi;

- a) Faaliyet halinde olan ve bu Yönetmelik kapsamına dahil olan kuruluşlar için, yürürlük tarihine kadar,
- b) Kuruluşların mevcut tehlikeli maddelerin miktarındaki herhangi bir artış nedeniyle bu Yönetmelik kapsamına dahil olması durumunda;
  - 1) Tehlikeli maddelerin miktarındaki artış yürürlük tarihinden önce ise, yürürlük tarihini müteakip altı ay içerisinde,

2) Tehlikeli maddelerin miktarındaki artış yürürlük tarihinden sonra ise, kapsama dahil olduğu tarihi müteakiben altı ay içerisinde,
c) Diğer durumlarda faaliyete geçmeden önce hazırlanır.

(4) İşletmeci, tesiste veya kuruluştaki depolamada, kullanılan proseste büyük kazaların önlenmesi ile ilgili önemli yan etkileri olabilecek, mevcut tehlikeli maddelerin niteliğinin veya miktarının değişmesi hâlinde, büyük kaza önleme politikası belgesinde gerekli değişiklikleri yapar.

(5) İşletmeci hazırlamış olduğu büyük kaza önleme politikası belgesinde belirtilen politikayı uygular.

(6) Bu madde, bu Yönetmeliğin 9 uncu maddesine tabi olan kuruluşlara uygulanmaz.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Güvenlik Raporu

Güvenlik raporu

MADDE 9 – (1) Üst seviyeli bir kuruluşun işletmecisi, asgari olarak Ek II'nin 1 inci ve 2 nci maddesinde belirtilen bilgileri içermek kaydıyla beşinci fıkra uyarınca çıkarılacak rehberi dikkate alarak bir güvenlik raporu hazırlar veya hazırlatır.

(2) İşletmeci güvenlik raporunu;

a) Faaliyet halinde olan ve bu Yönetmelik kapsamına dahil olan kuruluşlar için, yürürlük tarihine kadar,

b) Kuruluşların mevcut tehlikeli maddelerin miktarındaki herhangi bir artış nedeniyle bu Yönetmelik kapsamına dahil olması durumunda;

1) Tehlikeli maddelerin miktarındaki artış yürürlük tarihinden önce ise, yürürlük tarihini müteakip bir yıl içerisinde,

2) Tehlikeli maddelerin miktarındaki artış yürürlük tarihinden sonra ise, kapsama dahil olduğu tarihi müteakip bir yıl içerisinde,

c) Diğer durumlarda faaliyete geçmeden önce tesiste bulunan tehlikeli maddelerin güncel envanterini de içerecek şekilde hazırlar ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş Teftiş Kurulu Başkanlığına gönderir.

ç) Yeni kurulacak kuruluşun işletmecisi, raporun incelenmesi sonuçlanıncaya kadar, kuruluşu işletmeye almaz.

(3) İşletmeci;

a) Bir güvenlik raporuna dahil edilmesi istenen bilgilerin tümü veya bir kısmı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına gönderilen başka herhangi bir rapor gereğince kullanılıyorsa, o bilgiye atıf yapılabilir.

b) Güvenlik raporunun incelenmesi safhasında Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca yazılı olarak, ilâve bilgi talep edilmesi halinde gerekli bilgiyi sağlar.

(4) Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, kuruluşun güvenlik raporunu almasını müteakiben iki ay içerisinde güvenlik raporunun değerlendirme sonucuyla ilgili olarak;

a) Değerlendirme sonucu olumlu ise, onaylanmış güvenlik raporunun son halini; kuruluş belediye ve mücavir alanları içinde ise ilgili belediyeye, mücavir alanlar

dışında ise ilgili il özel idaresine ve işletmeciye gönderir. Ayrıca, bu durumu Çevre ve Orman Bakanlığına ve Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığına bildirir.

b) Değerlendirme sonucu olumsuz ise, kuruluşla ilgili gerekli yasal işlemi başlatır ve bu durumu Çevre ve Orman Bakanlığına, Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığına, kuruluş belediye ve mücavir alanları içinde ise ilgili belediyeye, mücavir alanlar dışında ise ilgili il özel idaresine bildirir.

(5) Çevre ve Orman Bakanlığı ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, güvenlik raporu ve acil durum planları hakkında rehber hazırlar.

Güvenlik raporunun gözden geçirilmesi ve güncellenmesi

MADDE 10 – (1) Güvenlik raporu, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca onaylandığı takdirde, işletmeci bu raporu:

a) Ek II'nin (1.1) maddesinde belirtilen güvenlik yönetim sisteminde bir değişiklik yapılması, güvenlik konularında yeni teknik gelişmelerin olması veya kazaya ramak kalma da dâhil olmak üzere, kaza analizleri ve tehlikelerin değerlendirilmesi sonucunda, işletmecinin inisiyatifiyle veya Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının gerek görmesi durumunda, en az beş yılda bir gözden geçirir.

b) Bu gözden geçirme sonucunda güvenlik raporunda değişiklik yapılması gerektiği takdirde, işletmeci, bu değişikliği gecikmeksizin yapar ve değişiklik bilgilerini Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına gönderir. Güvenlik raporundaki değişikliklerle ilgili olarak 9 uncu madde uyarınca işlem yapılır.

(2) İşletmeci, Güvenlik raporunun, birinci fıkra uyarınca gözden geçirilmiş, fakat değiştirilmemiş olması halinde, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına bu durumu bildirir.

(3) İşletmeci, tesiste veya kuruluşta, depolamayı, kullanılan prosesi veya mevcut tehlikeli maddelerin niteliğini veya miktarını değiştirmeyi tasarlaması halinde, bu tür değiştirme öncesinde, hazırlanan güvenlik raporunu gözden geçirir ve gerekli değişiklikleri yaparak güncellenen bilgiyi Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına gönderir. Güvenlik raporundaki değişikliklerle ilgili olarak 9 uncu madde uyarınca işlem yapılır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Acil Durum Planları

Dahili acil durum planı

MADDE 11 – (1) Üst seviyeli bir kuruluşun işletmecisi, asgari olarak Ek IV, Kısım 1 ve Kısım 2'de belirtilen bilgileri içermek kaydıyla, 9 uncu maddenin beşinci fıkrasında belirtilen rehberi dikkate alarak bir dahili acil durum planı hazırlar veya hazırlatır.

(2) İşletmeci;

a) Faaliyet halinde olan ve bu Yönetmelik kapsamına dahil olan kuruluşlar için, yürürlük tarihine kadar,

b) Kuruluşların mevcut tehlikeli maddelerin miktarındaki herhangi bir artış nedeniyle Yönetmelik kapsamına dahil olması durumunda;

1) Mevcut tehlikeli maddelerin miktarındaki artış yürürlük tarihinden önce ise, yürürlük tarihini müteakip bir yıl içerisinde,

2) Mevcut tehlikeli maddelerin miktarındaki artış yürürlük tarihinden sonra ise, kapsama dahil olduğu tarihi müteakip bir yıl içerisinde,

c) Diğer durumlarda faaliyete geçmeden önce

dahili acil durum planını hazırlar ve Çevre ve Orman Bakanlığına, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına, Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığına, kuruluş belediye ve mücavir alanları içerisinde ise ilgili belediyeye, mücavir alanlar dışında ise ilgili il özel idaresine gönderir.

ç) Bu Yönetmelik ile 21/10/2006 tarihli ve 26326 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Deniz Çevresinin Petrol ve Diğer Zararlı Maddelerle Kirlenmesinde Acil Durumlarda Müdahale ve Zararların Tazmini Esaslarına Dair Kanunun Uygulama Yönetmeliği kapsamında kalan kuruluşların bu çerçevede hazırlayacakları Acil Müdahale Planı yeterli kabul edilir. Bu planın birer nüshası Çevre ve Orman Bakanlığına, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına, Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığına, kuruluş belediye ve mücavir alanları içinde ise ilgili belediyeye, mücavir alanlar dışında ise ilgili il özel idaresine gönderilir. Planın uygulanması ve üst planlarla koordinasyonu adı geçen uygulama Yönetmeliği çerçevesinde yapılır.

(3) İşletmeci, dahili acil durum planının hazırlanması konusunda:

a) En az altı ay belirli süreli çalışan kişiler de dahil olmak üzere, kuruluş içinde çalışan kişilerin görüşünü alır,

b) 15 inci maddenin birinci fıkrasında belirtilen alanda yer alan tesis yetkililerinin görüşünü alır,

c) Çevre ve Orman Bakanlığına, acil servis hizmetlerini yürüten birimlere, kuruluşun bulunduğu il özel idaresine ve belediyeye, kuruluşun Organize Sanayi Bölgesi içinde yer alması durumunda Organize Sanayi Bölgesi Müdürlüğüne danışır.

Harici acil durum planı

MADDE 12 – (1) Bu Yönetmelik kapsamına giren üst seviyeli kuruluşlarla ilgili olarak, belediye ve mücavir alanı içinde belediye, mücavir alanı dışında ise il özel idaresi, Ek IV, Kısım 1 ve Kısım 3'te belirtilen bilgilerden az olmamak şartı ile, 9 uncu maddenin beşinci fıkrasında belirtilen rehberi dikkate alarak bir harici acil durum planı hazırlar veya hazırlatır.

(2) Harici acil durum planı, Çevre ve Orman Bakanlığının, belediye ve mücavir alanları için belediyeleri, mücavir alanlar dışında ise il özel idareleri sınırları dahilindeki kuruluşlar hakkında, bildirim ve kayıt sistemine gelen bilgiler çerçevesinde, bu kuruluşları kapsayacak bir harici acil durum planı hazırlama gereğini yazılı olarak bildirmesini müteakip altı ay içerisinde hazırlanır.

(3) İşletmeci, belediye veya il özel idaresinin harici acil durum planının hazırlanması için isteyebileceği herhangi bir ek bilgiyi, talep edilen süre içerisinde sağlar.

(4) İl özel idaresi ve belediye, harici acil durum planının hazırlanması konusunda:

a) İşletmecilerle görüş alışverişinde bulunur,

b) Çevre ve Orman Bakanlığına, acil servis hizmeti yürüten birimlere, Organize Sanayi Bölgesi Müdürlüklerine, komşu illerin il özel idarelerine ve/veya belediyelere danışır.

(5) Belediye ve mücavir alanları içinde yer alan kuruluşlar için belediye, mücavir alanların dışında kalan kuruluşlar için il özel idaresi, yukarıda belirtilen bilgilerin alınmasından ve gerekli istişarenin yapılmasından sonra bir harici acil durum planı taslağı hazırlar. Harici acil durum planı taslağı, kamunun bilgilendirilmesi, katkı ve

görüşlerini verebilmesi için en az otuz gün süreyle kamunun erişimine açık hâle getirilir.

(6) Belediye ve mücavir alanları içinde yer alan kuruluşlar için belediye, mücavir alanların dışında kalan kuruluşlar için il özel idaresi dördüncü ve beşinci fıkralar uyarınca alınan görüşleri de dikkate alarak harici acil durum planına son şeklini verir ve bu planın birer nüshasını Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığına ve Çevre ve Orman Bakanlığına gönderir.

Acil durum planlarının gözden geçirilmesi ve tatbik edilmesi

MADDE 13 – (1) İşletmeci, üç yılı aşmayan aralıklarla dahili acil durum planını gözden geçirir, gerektiğinde revize eder, günceller, planı tatbik eder ve acil servis hizmetleri yürüten birimlerin yeterli düzeyde tatbikata katılmasını sağlamak için gerekli çalışmaları yapar.

(2) Üç yılı aşmayan aralıklarla, belediye ve mücavir alanları içinde yer alan kuruluşlar için belediye, mücavir alanların dışında kalan kuruluşlar için il özel idaresi, harici acil durum planını gözden geçirir ve gerektiğinde güncelleyerek, planın tatbikatını, işletmeci ve acil servis hizmetleri yürüten birimlerle işbirliği hâlinde yapar.

Acil durum planlarının uygulanması

MADDE 14 – (1) Bu Yönetmelik gereği dahili acil durum planını hazırlamış olan işletmeci, büyük bir kaza veya niteliği itibarıyla büyük bir kazaya yol açması beklenebilecek kontrolsüz bir olay meydana geldiği zaman, bu planı gecikmeksizin uygular. Dahili acil durum planının yetersiz kaldığı durumlarda, il özel idaresi veya ilgili belediye, hazırladığı harici acil durum planını gecikmeksizin uygular.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Bilgi Edinme

Kamunun bilgilendirilmesi

MADDE 15 – (1) 9 uncu maddenin uygulandığı kuruluşun işletmecisi, il özel idaresi veya belediye tarafından, işletmeciye, kuruluşunda meydana gelebilecek büyük bir kazadan, kişi ve kuruluşların etkilenmesinin ihtimal dahilinde olduğunun bildirildiği bir alanda olması muhtemel kazaları, kuruluştaki güvenlik tedbirleri ve büyük bir kaza durumunda yapılması gerekenler hakkında tüm kişilere, kamu ve özel sektör kuruluşlarına, en uygun yöntemleri kullanarak düzenli olarak bilgi verir.

(2) İşletmeci birinci fıkrada belirtilen bilgiyi kamuya açık hale getirir.

(3) Birinci fıkrada belirtilen bilgi, Ek V'te belirtilen bilgilerden az olmamak şartı ile yedinci fıkrada belirtilen rehber dikkate alınarak hazırlanan bilgileri ihtiva eder.

(4) İşletmeci, birinci fıkra uyarınca sağlanması istenen bilgiyi hazırlamada, kuruluşun bulunduğu yerdeki il özel idaresine veya belediyeye ve uygun gördüğü diğer kişilere danışır. Bu bilginin doğruluğu, yeterliliği ve şeklinden işletmeci sorumlu olur.

(5) İşletmeci üç yılı aşmayan aralıklarla, 8 inci maddenin dördüncü fıkrasında belirtilen hususlarda bir değişiklik olması durumunda, bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen bilgileri gözden geçirir, gerektiği takdirde günceller.

(6) İşletmeci, dahili acil durum planının kuruluş için hazırlanmasını müteakip otuz gün içerisinde bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen ilgililerin bilgilendirilmesini sağlar. Ayrıca, bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen bilgilerin beş yılı aşmayan aralıklarla veya bilgiler bu maddenin beşinci fıkrası uyarınca güncellendiğinde işletmeci tarafından yeniden bilgilendirme sağlanır.

(7) Çevre ve Orman Bakanlığı, kamunun bilgilendirilmesi hakkında rehber hazırlar.

Büyük bir kaza sonrasında işletmeci tarafından sağlanması gereken bilgiler

MADDE 16 – (1) İşletmeci, kuruluşta büyük bir kaza meydana geldiği takdirde, mümkün olan en kısa sürede en uygun araçları kullanarak aşağıdakileri yerine getirir:

a) Belediye ve mücavir alanları içinde yer alan kuruluşlar için belediye, mücavir alanların dışında kalan kuruluşlar için il özel idaresi başta olmak üzere, Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığını, Çevre ve Orman Bakanlığını ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığını bu kazadan derhal haberdar eder ve kaza ile ilgili aşağıdaki bilgileri sağlar:

1) Kazanın oluşumu ve gelişim seyri,

2) İlgili tehlikeli maddeler ve miktarları,

3) Kazanın insan ve çevre üzerindeki etkilerinin değerlendirilmesi için gerekli olan mevcut veriler,

4) Alınan acil durum önlemleri.

b) Bu maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen kurumları, aşağıda öngörülenler hakkında bilgilendirir:

1) Kazanın orta ve uzun dönemdeki etkilerinin hafifletilmesi,

2) Bu tür bir kazanın tekrarlanmasının önlenmesi.

c) İşletmeci, daha ileri bir araştırma ile bu maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen bilgiyi veya bu tür bilgiden çıkarılan sonuçları değiştiren ek bulgular elde etmesi durumunda, bu bilgiyi günceller.

Domino etkisi

MADDE 17 – (1) Belediye ve mücavir alanları içinde yer alan kuruluşlar için belediye, mücavir alanların dışında kalan kuruluşlar için il özel idaresi, işletmeciler tarafından 9 uncu madde uyarınca, gönderilen güvenlik raporlarındaki bilgileri ve 12 nci maddenin ikinci fıkrası uyarınca gönderilen bilgileri kullanarak, kuruluşların konumu ve bulundurduğu tehlikeli maddeler nedeniyle büyük kaza ihtimalinin veya sonuçlarının artabilecek olması durumunu dikkate alarak, kuruluşları veya kuruluş gruplarını tayin eder.

(2) Belediye ve mücavir alanları içinde yer alan kuruluşlar için belediye, mücavir alanların dışında kalan kuruluşlar için il özel idaresi, bu maddenin birinci fıkrası uyarınca tayin edilen bir gruptaki kuruluşların işletmecilerine aynı grup içindeki diğer kuruluşların isim ve adreslerini bildirir.

(3) Bu maddenin birinci fıkrası uyarınca tayin edilen bir gruptaki herhangi bir kuruluşun işletmecisi;

a) Gruptaki diğer kuruluşların işletmecilerine büyük kaza önleme politikası belgelerindeki, güvenlik yönetim sistemlerindeki, güvenlik raporlarındaki ve dahili acil durum planlarındaki büyük bir kazanın oluşturacağı tüm tehlikelerin doğasının ve büyüklüğünün dikkate alınmasını sağlayacak şekilde uygun bilgi alışverişini sağlar,

b) 12 nci maddenin üçüncü fıkrası ve 15 inci maddenin birinci fıkrası çerçevesinde kendi yükümlülüklerini yerine getirmeleri için diğer kuruluşların işletmecileriyle işbirliği yapar.

(4) Belediye ve mücavir alanları içinde yer alan kuruluşlar için belediye, mücavir alanların dışında kalan kuruluşlar için il özel idaresi, Çevre ve Orman Bakanlığına bu maddenin birinci fıkrası uyarınca belirlenmiş kuruluş veya kuruluş grupları hakkında bilgi verir.

Bildirim ve kayıt sistemi

MADDE 18 – (1) Çevre ve Orman Bakanlığı, aşağıdaki bilgileri içeren bir kayıt sistemi kurar ve bu kayıt sisteminin devamlılığını sağlar:

- a) 7 nci maddeye göre yapılan bildirimler,
- b) 11 inci ve 12 nci maddelere göre gönderilen acil durum planları,
- c) 16 ncı madde uyarınca gönderilen kaza bilgileri,
- ç) 17 nci maddenin birinci fıkrası ile tayin edilen kuruluşları veya kuruluş grupları.

(2) Çevre ve Orman Bakanlığı, bir kuruluşun bu Yönetmelik kapsamından çıktığı tarihten itibaren beş yıl sonra bu kuruluşla ilgili kayıtlı bilgileri silebilir.

(3) Kayıt sistemindeki herhangi bir açıklamanın silinmesi halinde, kayıtlarda bu açıklamanın varlığına dair bir ifadeye yer verilir.

(4) Kayıt herhangi bir formda tutulabilir. Çevre ve Orman Bakanlığı, tutulan kayıtların gerektiğinde halkın erişimine açık olmasını sağlar.

Gizlilik

MADDE 19 – (1) Herhangi bir kuruluşa ait bilgi, gizli nitelikte olduğu sürece işletmecinin rızası olmadan 18 inci maddede belirtilen kayıta yer almaz.

a) Bilgi, Çevre ve Orman Bakanlığına başvurulması halinde, bakanlık tarafından ticari veya kişisel olarak gizli olduğuna (b) bendi çerçevesinde karar verilmedikçe, ticari veya kişisel olarak gizli değildir.

b) İşletmeci tarafından Çevre ve Orman Bakanlığına sağlanan bilginin, kendisi veya başka bir kişi için, ticari veya kişisel gizliliği olduğu gerekçesiyle kayıttan çıkartılması için başvurusu durumunda, Çevre ve Orman Bakanlığı bu bilginin gizli olup olmadığına karar verir. Karar verilirken millî savunma, kamu güvenliği, ticarî ve endüstriyel sırlar ve kişisel bilgiler gibi kriterler yanında, bilginin açık olmasının işletmecinin ticarî menfaatlerine makul olmayan derecede zarar verme ihtimali de göz önünde bulundurulur.

c) Başvuru alındıktan sonra otuz iş günü içerisinde (b) bendine göre bir karar verilir. Çevre ve Orman Bakanlığı, bu süre içerisinde bir karar vermezse, bu bilginin ticari veya kişisel olarak gizli olduğuna karar verilmiş gibi hareket edilir.

ç) Kayıttan çıkarılan bilgi, çıkarılmasını sağlayan karar ile başlayan beş yıllık sürenin bitiminde, ticari olarak gizli olması sona ermiş addedilir. İşletmeci, bunun hâlâ ticari olarak gizli olduğu gerekçesiyle kayıt dışında kalması için Çevre ve Orman Bakanlığına başvurabilir. Çevre ve Orman Bakanlığı nihai kararı verir.

Denetimler

MADDE 20 – (1) Çevre ve Orman Bakanlığı ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, bu Yönetmelik kapsamına giren kuruluşların denetimini, eşgüdümlü olarak hazırlanan bir denetim planına göre gerçekleştirir. Denetime ilişkin düzenlemeler aşağıdaki koşulları sağlar:

- a) Tüm kuruluşları kapsayacak şekilde bir denetim programı olmasını,

- b) Programın, 9 uncu maddenin kapsadığı her bir kuruluşta, yılda en az bir defa saha denetimini sağlayacak şekilde olmasını,
c) Her denetimi takiben bir rapor hazırlanmasını.

(2) Birinci fıkrada belirtilen denetimler, güvenlik raporu veya işletmeci tarafından teslim edilen herhangi başka bir raporun alınmasına bağlı değildir. Bu gibi denetimler, özellikle;

- a) İşletmecinin büyük kazaları önlemek için, kuruluşta yürütülen tüm faaliyetlerle ilgili uygun önlemleri aldığını gösterebilmesini,
b) İşletmecinin, kuruluşun hem içinde hem de dışında önemli kazaların sonuçlarını en aza indirmek için uygun yöntemleri sağladığını gösterebilmesini,
c) Güvenlik raporundaki veya işletmeci tarafından Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına teslim edilen herhangi başka bir rapordaki veri ve bilgilerin, kuruluş özelliklerini yeterli olarak yansıtmasını,
ç) 15 inci madde uyarınca kamuya bilgi verilmesini sağlamak amacıyla bir kuruluşta kullanılan sistemlerin incelenmesi için yeterlidir.

(3) Çevre ve Orman Bakanlığı ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, bir kuruluşta büyük bir kazadan haberdar olması durumunda, kendi mevzuatı açısından;

- a) Acil durum planlarının uygulanıp uygulanmadığını denetler,
b) Kazanın analizini yapar ve bu amaçla denetleme, araştırma veya diğer yollarla gerekli bilgiyi toplar,
c) İşletmecinin gerekli iyileştirici tedbirleri almasını ister,
ç) Gelecekte benzer kazaların önlenmesi için alınması gereken tedbirler hususunda tavsiyelerde bulunur.

(4) Çevre ve Orman Bakanlığı ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, denetimler ile ilgili bir tebliğ yayınlar.

İdari tedbirler

MADDE 21 – (1) İşletmeci tarafından büyük kazaların önlenmesi ve zararların azaltılması için alınan önlemlerin yetersiz olduğunun tespiti durumunda, Çevre ve Orman Bakanlığı ve/veya Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, kuruluşu veya tesisi kapatır veya ilgili bölümlerin işletilmesini durdurur.

(2) İşletmeci tarafından güvenlik raporunun ve dahili acil durum planının süresinde teslim edilmediği durumda, Çevre ve Orman Bakanlığı ve/veya Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, kuruluşu veya tesisi kapatır veya ilgili bölümlerin işletilmesini durdurur.

(3) Kapatma veya durdurma kararı, nedenleri ve alınması gereken tedbirlerle birlikte işletmeciye bildirilir.

Yaptırımlar

MADDE 22 – (1) Diğer durumlarda, 2872 sayılı Çevre Kanunu ve 4857 sayılı İş Kanununun ilgili hükümleri uygulanır.

Yürürlük

MADDE 23 – (1) Bu Yönetmeliğin;

- a) 7 nci maddesinin birinci, ikinci, üçüncü ve beşinci fıkraları yayımlı tarihinde,
b) Diğer hükümleri yayımı tarihinden iki yıl sonra yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 24 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Çevre ve Orman Bakanı ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı müştereken yürütür.

Ek I **BU YÖNETMELİĞİN UYGULANDIĞI TEHLİKELİ MADDELER**

Giriş

1. Ek I, Bu Yönetmeliğin 5 inci maddesine göre, herhangi bir kuruluştaki tehlikeli maddelerin bulunduğu durumda uygulanır ve Yönetmeliğin ilgili maddelerinin uygulanmasını belirler.
2. Karışımlar ve müstahzarlar, yüzde oranı veya bir açıklamanın özellikle verilmemiş olması halinde, Bölüm 2, Not 1'de verilmiş olan Yönetmelikte yer alan özelliklerine göre belirlenmiş konsantrasyon sınırları içerisinde kalmaları şartıyla, saf maddelerle aynı koşullara tabi olurlar.
3. Bölüm 1 ve Bölüm 2'de belirtilmiş olan niteleyici miktarlar, her bir kuruluş için geçerlidir.
4. Yönetmeliğin ilgili maddelerinin uygulanmasında göz önüne alınan miktarlar herhangi bir zamanda, mevcut olan veya olması muhtemel en yüksek miktarlardır. Bir kuruluştaki, yalnızca ilgili niteleyici miktarın % 2'sine eşit veya daha az miktarda bulunan tehlikeli maddeler, kuruluşun başka bir yerindeki büyük bir kazaya neden olma ihtimali olmayan herhangi bir yerde bulunması hâlinde, mevcut toplam miktarın hesaplanmasında ihmal edilir.
5. Tehlikeli maddelerin veya tehlikeli madde kategorilerinin eklenmesi ile ilgili olarak Bölüm 2, Not 4'te verilen kurallar, uygun olduğu durumda geçerli olur.
6. Bu Yönetmeliğin amaçları doğrultusunda bir gaz, 20 °C'lik bir sıcaklığa ve 101,3 kPa'a eşit veya bundan büyük mutlak buhar basıncına sahip olan herhangi bir maddedir.
7. Bu Yönetmeliğin amaçları doğrultusunda bir sıvı, 20 °C'lik bir sıcaklıkta ve 101,3 kPa standart basınçta bir gaz olarak tanımlanmayan ve katı halde bulunmayan herhangi bir maddedir.

Bölüm 1: Adlandırılmış Maddeler

Bu bölümde yer alan bir maddenin veya madde grubunun, aynı zamanda Bölüm 2'de yer alması halinde, bu bölümde verilmiş olan niteleyici miktarlar kullanılmalıdır.

Adlandırılmış Maddeler Listesi

Kolon 1	Kolon 2	Kolon3
Tehlikeli Maddeler	Aşağıdaki Yönetmelik maddelerinin uygulanması ile ilgili niteleyici miktar (ton)	

	Madde 7 ve 8	Madde 9
Amonyum nitrat (bakınız not 1)	5000	10000
Amonyum nitrat (bakınız not 2)	1250	5000
Amonyum nitrat (bakınız not 3)	350	2500
Amonyum nitrat (bakınız not 4)	10	50
Potasyum nitrat (bakınız not 5)	5000	10000
Potasyum nitrat (bakınız not 6)	1250	5000
Arsenik pentaoksit, arsenik (V) asit ve/veya tuzları	1	2
Arsenik trioksit, arsenik (III) asit ve/veya tuzları	-	0,1
Brom	20	100
Klor	10	25
Solunabilir toz halindeki Nikel bileşikleri (nikelmonoksit, nikel dioksit, nikel sülfat, trinikeldisülfat, dinikeltrioksit)	-	1
Etilenimin	10	20
Flor	10	20
Formaldehit (konsantrasyon $\geq$ % 90)	5	50
Hidrojen	5	50
Hidrojen klorür (sıvılaştırılmış gaz)	25	250
Kurşun alkileri	5	50
Sıvılaştırılmış çok kolay alevlenir gazlar (LPG dahil) ve doğalgaz	50	200
Asetilen	5	50
Etilen oksit	5	50
Propilen oksit	5	50
Metanol	500	5000
4,4-metilenbis (2- kloranilin) ve/veya tuzları, toz halinde	-	0,01
Metilzosiyanat	-	0,15
Oksijen	200	2000
Toluendiizosiyanat	10	100
Karbonildiklorür (fosgen)	0,3	0,75
Arseniktrihidrür (arsin)	0,2	1
Fosfortrihidrür (fosfin)	0,2	1
Sülfür(Kükürt)diklorür	1	1
Sülfür(Kükürt)trioksit	15	75
TCDD eşdeğeri cinsinden hesaplanan Poliklorodibenzofuranlar ve poliklorodibenzodioksinler (TCDD dahil)	-	0,001
Ağırlık olarak % 5'in üstündeki konsantrasyonlarda aşağıdaki KANSEROJENLER: 4-Aminobifenil ve/veya tuzları, benzotriklorür,benzidin ve/veya tuzları, bis(klorometil)eter, klorometilmetileter, 1,2-dibromoetan, dietilsülfat, dimetilsülfat, dimetilkarbamol klorür, 1,2-dibrom-3-klorpropan, 1,2-dimetilhidrazin, dimetilnitrozamin, heksametilfosforiktriomit, hidrazin, 2-naftilamin ve/veya tuzları, 4-nitrodifenil, ve 1,3-propansulton	0,5	2
Petrol ürünleri: (a) benzin ve naftalar, (b) kerosenler (jet yakıtları dahil),	2500	25000

Kolon 1	Kolon 2	Kolon3
Tehlikeli Maddeler	Aşağıdaki Yönetmelik maddelerinin uygulanması ile ilgili niteleyici miktar (ton)	
	Madde 7 ve 8	Madde 9
(c) gaz yağları (dizel yakıtlar, ev ısıtma yağları ve gaz yağ karışımları dahil)		

Notlar

1. Amonyum nitrat (5000/10000): kendiliğinden bozunma özelliğine sahip olan gübreler

Aşağıdaki durumlar için geçerlidir:

Amonyum nitrattan kaynaklanan azot içeriği, aşağıdaki gibi olan amonyum nitrat bazlı bileşik/kompozit gübrelerde (Fosfat ve/veya potasyum ile amonyum nitrat içeren bileşik/kompozit gübrelerde):

- Ağırlıkça %15,75⁽¹⁾ ve %24,50⁽²⁾ arasında olan ve toplam yanıcı/organik maddelerin %0,4'ünden fazla olmayan veya 18/03/2004 tarihli ve 25406 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Tarımda Kullanılan Kimyevi Gübrelere Dair Yönetmelik'te yer alan yüksek oranda azot ihtiva eden amonyum nitrat gübreleri için patlama dayanım testindeki gereksinimleri sağlayan,
- Ağırlıkça %15,75⁽³⁾ veya daha az olan ve sınırlandırılmamış yanıcı maddeler
- "Birleşmiş Milletler Trough Testi"ne göre kendiliğinden bozunma özelliğine sahip maddeler (Bakınız: Birleşmiş Milletler Tehlikeli Maddelerin Taşınmasına Dair Tavsiyeler, Testler ve Kriterler El Kitabı, Bölüm III, Alt Kısım 38.2).

2. Amonyum nitrat (1 250/5 000): gübre kalitesinde

Amonyum nitrattan kaynaklanan azot içeriği, aşağıdaki gibi olan amonyum nitrat bazlı gübrelere ve amonyum nitrat bazlı bileşik/kompozit gübrelere uygulanır:

- Amonyum nitratın dolomit, kireçtaşı ve/veya kalsiyum karbonat ile en az %90'lık bir saflık oranı ile karışımları hariç, ağırlıkça %24,5'ten fazla olan,
- Amonyum nitrat ve amonyum sülfat karışımları için ağırlıkça % 15,75'ten fazla olan,
- Amonyum nitratın dolomit, kireçtaşı ve/veya kalsiyum karbonat ile en az %90'lık bir saflık oranı ile karışımları için, ağırlıkça %28'den⁽⁴⁾ fazla olan.

3. Amonyum nitrat (350/2500): teknik kalitede

Aşağıdaki durumlarda uygulanır:

- Amonyum nitrattan kaynaklanan azot içeriği, aşağıdaki gibi olan amonyum nitrat ve amonyum nitrat müstahzarları,
- Ağırlıkça %24,5 ve %28 arasında olan ve %0,4'ten fazla yanıcı madde içermeyen,
- Ağırlıkça %28'den fazla olan ve %0,2'den fazla yanıcı madde içermeyen,
- İçeriğinde amonyum nitrat konsantrasyonu ağırlıkça %80'den fazla olan sulu amonyum nitrat çözeltileri.

4. Amonyum nitrat (10/50): Standart dışı ve patlama testine uymayan materyal ve gübreler

Aşağıdaki durumlarda uygulanır:

- Üretim sürecinde atılan maddelere ve Not 2 ve 3'de belirtilen şartlarla, artık uyum içinde olmadıklarından dolayı yeniden çalışılması, geri kazanımı ya da güvenli kullanım için arıtım amacıyla, son kullanıcıdan bir imalatçıya, geçici depolama ya da yeniden işleme tesisine geri gönderilmekte olan ya da gönderilmiş olan ve Not 2 ve 3'te bahsi geçen amonyum nitrat, amonyum nitrat preparatları, saf amonyum nitrat bazlı gübreler ve amonyum nitrat bazlı bileşik/kompozit gübreler,
- 18/03/2004 tarihli ve 25406 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Tarımda Kullanılan Kimyevi Gübrelere Dair Yönetmelik'te yer alan yüksek oranda azot ihtiva eden amonyum nitrat gübreleri için patlama dayanım testinin gereklilikleri yerine getirmeyen ve Not 1, Paragraf 1'de ve Not 2'de bahsi geçen gübreler.

5. Potasyum nitrat (5 000/10 000):

Filizli /tanecikli halde potasyum nitrat içeren kompozit potasyum-nitrat bazlı gübrelere uygulanır.

6. Potasyum nitrat (1 250/5 000):

Kristal halde potasyum nitrat içeren kompozit potasyum-nitrat bazlı gübrelere uygulanır.

7. Poliklorodibenzofuranlar ve Poliklorodibenzodioxinler

Poliklorodibenzofuranların ve Poliklorodibenzodioxinlerin miktarları, aşağıdaki faktörler kullanılarak hesaplanır:

Söz Konusu Türler İçin Uluslararası Toksik Eşdeğer Faktörleri (UTEF) (NATO/CCMS)

Söz Konusu Türler İçin Uluslararası Toksik Eşdeğer Faktörleri (UTEF) (NATO/CCMS)			
2,3,7,8-TCDD	1	2,3,7,8-TCDF	0,1
1,2,3,7,8-PeCDD	0,5	2,3,4,7,8-PeCDF	0,5
.	.	1,2,3,7,8-PeCDF	0,05
.	.	.	.
1,2,3,4,7,8-HxCDD	0,1	.	.
1,2,3,6,7,8-HxCDD	0,1	1,2,3,4,7,8-HxCDF	0,1
1,2,3,7,8,9-HxCDD	0,1	1,2,3,7,8,9-HxCDF	0,1
.	.	1,2,3,6,7,8-HxCDF	0,1
1,2,3,4,6,7,8-HpCDD	0,01	2,3,4,6,7,8-HxCDF	0,1
.	.	.	.
OCDD	0,001	1,2,3,4,6,7,8-HpCDF	0,01
.	.	1,2,3,4,7,8,9-HpCDF	0,01
.	.	.	.
.	.	OCDF	0,001

(T = tetra, Pe = penta, Hx = hekza, Hp = hepta, O = okta)

(1) Ağırlıkça % 15,75'lik azot ihtiva eden amonyum nitrat, % 45'lik amonyum nitrata tekabül eder.

(2) Ağırlıkça % 24,50'lik azot ihtiva eden amonyum nitrat, % 70'lik amonyum nitrata tekabül eder.

(3) Ağırlıkça % 15,75'lik azot ihtiva eden amonyum nitrat, % 45'lik amonyum nitrata tekabül eder.

(4) Ağırlıkça % 28'lik azot ihtiva eden amonyum nitrat, % 80'lik amonyum nitrata tekabül eder.

Bölüm 2: Bölüm 1'de Adlandırılmamış Madde ve Müstahzar Kategorileri

Kolon 1	Kolon 2	Kolon 3
Tehlikeli Madde Kategorileri	Aşağıdaki Yönetmelik maddelerinin uygulanması ile ilgili olarak Madde 5'te tanımlanan tehlikeli maddelerin niteleyici miktarı (ton)	
	Madde 7 ve 8	Madde 9
1. ÇOK TOKSİK	5	20
2. TOKSİK	50	200
3. OKSİTLEYİCİ	50	200
4. PATLAYICI (Not 2'ye bakınız) (Maddenin, müstahzarın veya ürünün, UN/ADR Bölüm 1.4 kategorisine girdiği durumlarda)	50	200
5. PATLAYICI (Not 2'ye bakınız) Maddenin, müstahzarın veya ürünün, UN/ADR'nin 1.1, 1.2, 1.3, 1.5 veya 1.6 bölümlerinden ya da risk tanımlarından R2 veya R3'ten herhangi birisine girdiği durumlarda	10	50
6. ALEVLENİR (Not 3 (a)'da verilmiş olan tanıma uyan)	5000	50000
7a.KOLAY ALEVLENİR (maddenin veya müstahzarın, Not 3 (b) (I)'de verilmiş olan tanıma uyan)	50	200
7b.KOLAY ALEVLENİR sınıflar (maddenin veya müstahzarın, Not 3 (b) (2)'de verilmiş olan tanıma uyan)	5000	50000
8. ÇOK KOLAY ALEVLENİR (maddenin veya müstahzarın, Not 3 (c)'de verilmiş olan tanıma uyan)	10	50
9. ÇEVRE İÇİN TEHLİKELİ risk tanımları		
i) R50: "Sudaki organizmalar için çok toksiktir" (R50/53 dahil)	100	200
ii) R51/53: "Sudaki organizmalar için toksik, su ortamında uzun süreli olumsuz etkilere neden olabilir"	200	500
10. Yukarıda verilen risk tanımlarının dışında kalan DİĞER SINIFLANDIRMALAR:		
(i) R14: "Su ile şiddetli reaksiyon verir" (R14/15 dahil)	100	500
(ii) R29: "Su ile temasında toksik gaz çıkarır"	50	200

Notlar

1. Maddeler ve müstahzarlar, aşağıdaki yönetmeliğe göre sınıflandırılmıştır:
- 26 Aralık 2008 tarihli ve 27092 sayılı mükerrer Resmi Gazetede yayımlanan Tehlikeli Maddelerin ve Müstahzarların Sınıflandırılması, Ambalajlanması ve Etiketlenmesi Hakkında Yönetmelik'e göre tehlikeli olarak sınıflandırılmamış, ancak yine de bir kuruluşta mevcut olan veya mevcut olabilecek ve kuruluşta mevcut koşullar altında büyük kaza potansiyeli açısından eşdeğer özelliklere sahip olan

veya olabilecek maddeler veya müstahzarların olması durumunda, aynı yönetmeliğin ilgili maddesiyle uyumlu olarak geçici sınıflandırma prosedürleri uygulanır.

Birden fazla sınıflandırmaya tabi tutulacak özellikte olan maddelerin veya müstahzarların olması durumunda, Yönetmeliğin amacı bakımından en düşük niteleyici miktarlar uygulanır. Ancak, Not 4'teki kuralın uygulanması için, kullanılan niteleyici miktar her zaman ilgili sınıflandırmaya tekabül eden miktardır.

2. "Patlayıcı madde";

- Çarpma, sürtünme, açık alev veya diğer tutuşturma kaynakları ile patlama riski olan bir madde veya müstahzar (risk tanımı R2),
- Çarpma, sürtünme, açık alev veya diğer tutuşturma kaynakları ile patlama riski yüksek olan bir madde veya müstahzar (risk tanımı R3), ya da
- Ülkemizin de 06.12.2005 tarihinde 26015 sayılı resmi gazetede yayınladığı kanun ile taraf olduğu 30 Eylül 1957 tarihli "Tehlikeli Maddelerin Karayolu ile Uluslararası Taşınması Hakkında Avrupa Sözleşmesi"ndeki (UN/ADR) Sınıf 1'de yer alan madde, müstahzar veya eşyadır.

Patlayıcı tanımına, Yönetmeliğin amacı bakımından, kendiliğinden gerçekleşebilen ekzotermik kimyasal reaksiyonlar yoluyla, ısı, ışık, ses, gaz veya duman ya da bu etkilerin bir bileşimini ürettiği belirtilen maddeler (ya da madde karışımları) olarak tanımlanan piroteknikler de dahildir. Bir madde veya müstahzarın hem UN/ADR'ye göre hem de R2 veya R3 olarak sınıflandırıldığı durumlarda, UN/ADR sınıflandırmasına öncelik verilir.

UN/ADR Sınıf 1'deki madde veya eşyalar, UN/ADR sınıflandırma sistemiyle uyumlu bir şekilde 1.1'den 1.6'ya kadar olan kısımların herhangi birinde sınıflandırılmıştır. İlgili kısımlar aşağıda verilmiştir:

Kısım 1.1: "Kütleli patlama tehlikesi olan maddeler veya eşyalar (kütleli patlama, bir anda kütleli hemen hemen tamamının etkilendiği patlamadır.)"

Kısım 1.2: "Kütleli patlama tehlikesi içermeyen, ancak şarapnel tesiri olan maddeler veya eşyalar."

Kısım 1.3: "Bir yangın tehlikesi ve ufak çaplı patlama tehlikesi veya ufak çaplı şarapnel tesirinden birisini ya da her ikisini içeren, ancak kütleli patlama tehlikesi arz etmeyen maddeler veya eşyalar:

- (a) önemli miktarda radyant ısı yayan yanma,
- (b) ufak çaplı patlamaya veya şarapnel tesirine ya da her ikisine de yol açarak birbirini izleyen yanmalar."

Kısım 1.4: "Taşıma sırasında ateşleyicilerle veya tutuşturucularla temas halindeyken, düşük risk arz eden maddeler veya eşyalar. Etkiler büyük ölçüde ambalaj ile sınırlı olup, büyük boyuttaki ve aralıktaki parçaların saçılması beklenmemektedir. Harici bir yangın, ambalajın hemen hemen tüm içeriğinin anında patlamasına sebep olmayacaktır."

Kısım 1.5: "Normal taşıma koşulları altında, tutuşma veya yanmadan patlamaya geçme ve kütleli patlama tehlikesi ihtimali çok düşük olan çok duyarsız maddeler. Bu maddeler, asgari gereklilik olarak, harici yangın testinde patlamayacaktır."

Kısım 1.6: "Kütleli patlama tehlikesi olmayan aşırı duyarsız eşyalar. Bu eşyalar, sadece aşırı duyarsız patlayıcı maddeler içermekte ve ihmal edilebilecek derecede kaza ile tutuşma veya yayılma olasılığı göstermektedir. Risk, tek bir eşyanın patlaması ile sınırlıdır."

Bu tanıma, ayrıca eşyalarda bulunan patlayıcı veya piroteknik maddeler veya müstahzarlar da dahil edilmiştir. Eşyaların patlayıcı veya piroteknik maddeler veya müstahzarlar içermesi durumunda, bu madde veya müstahzarın miktarı biliniyorsa, bu miktar, bu Yönetmeliğin amacı bakımından göz önünde tutulacaktır. Miktar bilinmiyorsa, bu Yönetmeliğin amacı bakımından, eşyanın tamamı patlayıcı olarak değerlendirilecektir.

3. 6, 7, ve 8 inci sınıflarda yer alan "alevlenir", "kolay alevlenir", "çok kolay alevlenir" ifadeleri aşağıdaki anlamları taşır:

(a) Alevlenir sıvılar:

Parlama noktası 21 °C (21 °C dahil) – 55 °C (55 °C dahil) arasında olan, yanmayı destekleyen maddeler ve müstahzarlar (risk tanımı R10);

(b) Kolay alevlenir sıvılar:

(c)

1. Herhangi bir enerji uygulaması olmadan, ortam sıcaklığında havayla temasında ısınabilen ve sonuç olarak alevlenen madde ve müstahzarlar (risk tanımı R17),
-Parlama noktası 55 °C'nin altında olan ve yüksek basınç veya yüksek sıcaklık gibi özel işlem koşullarında büyük kaza tehlikeleri oluşturabilecek, basınç altında sıvı halde kalan maddeler ve müstahzarlar,
2. Parlama noktası 21 °C'nin altında olan ve çok kolay alevlenir olmayan maddeler ve müstahzarlar (risk tanımı R11);

(d) Çok kolay alevlenir gazlar ve sıvılar:

1. 0 °C'nin altında, parlama noktasına ve normal basınç altında 35 °C'ye eşit ya da daha düşük kaynama noktasına (ya da bir kaynama aralığının bulunması durumunda kaynamanın başladığı sıcaklık) sahip olan sıvı madde ve müstahzarlar (risk tanımı R12)
2. Ortam sıcaklığı ve basıncında havayla temas halinde alevlenebilir gaz veya süper kritik halde bulunan gazlar (risk tanımı R12)
3. Kaynama noktalarının üzerindeki bir sıcaklıkta bulundurulmuş, alevlenir veya kolay alevlenir sıvı maddeler ve müstahzarlar.
4. Kuruluşta bulunan madde veya müstahzarlardan hiçbirinin, ilgili niteleyici miktara eşit veya bunun üzerinde olmadığı durumda, kuruluşun bu Yönetmelik kapsamına girip girmediğinin belirlenmesi amacıyla aşağıdaki kural uygulanacaktır:

$$q_1/Q_{U1} + q_2/Q_{U2} + q_3/Q_{U3} + q_4/Q_{U4} + q_5/Q_{U5} + \dots \geq 1$$

q_x : Bölüm 1 veya 2'de yer alan tehlikeli maddelerin veya madde kategorilerinin miktarı.

Q_{UX} : Madde veya madde kategorisi için Bölüm 1 veya 2'de Kolon 3'teki ilgili niteleyici miktar.

Yukarıdaki toplamın 1'e eşit veya 1'den büyük olması durumunda, kuruluş bu Yönetmeliğe tabi olacaktır.

Yönetmeliğin 9, 11 ve 15 inci maddeleri hariç, aşağıdaki toplamın 1'e eşit ya da 1'den büyük olması durumunda, bu Yönetmelik uygulanacaktır:

$$q_1/Q_{L1} + q_2/Q_{L2} + q_3/Q_{L3} + q_4/Q_{L4} + q_5/Q_{L5} + \dots \geq 1$$

q_x : Bölüm 1 veya 2'de yer alan tehlikeli maddelerin veya madde kategorilerinin miktarı.

Q_{LX} : Madde veya madde kategorisi için Bölüm 1 veya 2'de Kolon 2'teki ilgili niteleyici miktar.

Bu kural, toksisite, alevlenirlik ve eko-toksisite ile ilgili tehlikelerin tamamının değerlendirilmesi için kullanılacaktır. Dolayısıyla aşağıdaki durumlar için üç defa uygulanacaktır:

- (a) Bölüm 1'de adlandırılan ve toksik veya çok toksik olarak sınıflandırılan madde ve müstahzarlarla birlikte, Bölüm 2'deki 1 inci ve 2 nci kategorilere giren madde ve müstahzarların eklenmesi,
  - (b) Bölüm 1'de adlandırılan ve oksitleyici, patlayıcı, alevlenir, kolay alevlenir veya çok kolay alevlenir olarak sınıflandırılan madde ve müstahzarlar ile birlikte, Bölüm 2'deki 3, 4, 5, 6, 7a, 7b veya 8'inci kategorilere giren madde ve müstahzarların eklenmesi,
  - (c) Bölüm 1'de adlandırılan ve çevre için tehlikeli olarak sınıflandırılan (R50 (R50/53 dahil) veya R51/53) madde ve müstahzarlar ile birlikte, Bölüm 2'deki 9(i) veya 9(ii) kategorilerine giren madde ve müstahzarların eklenmesi.
- (a), (b) veya (c) ile elde edilen toplamlardan herhangi birisinin 1'e eşit veya 1'den büyük olması durumunda, bu Yönetmeliğin ilgili hükümleri uygulanacaktır.

Ek II

GÜVENLİK RAPORU'NDA BULUNMASI GEREKEN ASGARÎ BİLGİLER

1. Güvenlik Raporlarının Amaçları
  - 1.1 Büyük kaza önleme politika belgesinin ve bunun uygulanması için güvenlik yönetim sisteminin Ek III'te verilmiş olan bilgilere göre yürürlüğe konduğunun gösterilmesi,
  - 1.2 Büyük kaza tehlikelerinin tanımlandığının ve bu tür kazaların önlenmesi, insan ve çevre üzerindeki etkilerinin en aza indirilmesi için gerekli önlemlerin alındığının gösterilmesi,
  - 1.3 Kuruluş içerisindeki büyük kaza tehlikeleri ile ilişkili olan tesisin tümünün ve depolama tesisinin, bunların işletimi ile ilgili iş ekipmanının ve altyapının tasarımına, inşaatına, işletilmesine ve bakımına ilişkin yeterli güvenliğin ve güvenilirliğin sağlandığının gösterilmesi,
  - 1.4 Büyük bir kaza durumunda gerekli önlemlerin alınması için dahili acil durum planlarının hazırlandığının ve harici planın hazırlanması için yetkililere gerekli bilginin sağlandığının gösterilmesi,
  - 1.5 Mevcut kuruluşların etrafında yeni faaliyetlere ya da mevcut tesislerin genişlemelerinin konumlandırılmasına dair kararların verilmesi için yetkililere gerekli bilginin sağlanması.
2. Büyük kazaların önlenmesi ile ilgili olarak kuruluşun yönetim sistemi ve organizasyonu hakkında bilgi:
Bu bilgi Ek III'te belirtilen unsurları kapsayacaktır.
3. Kuruluşun çevresi hakkında bilgi:
  - 3.1 Kuruluşun yerleştiği alan ve çevresinin coğrafi konumu, meteorolojik, jeolojik, hidrografik koşulları ve gerektiğinde geçmişi de dahil olmak üzere kuruluşun tanıtılması,
  - 3.2 Kuruluşun büyük bir kaza tehdidi ortaya koyabilecek olan tesislerinin ve diğer faaliyetlerinin tanımlanması,
  - 3.3 Büyük bir kazanın meydana gelebileceği alanların açıklanması.
4. Tesisin tanıtımı:
  - 4.1 Önerilen önleyici tedbirlerle birlikte kuruluşun, güvenlik, büyük kaza risk kaynakları ve büyük bir kazanın meydana gelmesine yol açabilecek koşullar bakımından önemli olan kısımlarının ana faaliyetlerine ve ürünlerine ilişkin açıklama,
  - 4.2 Proseslerin, özellikle işletim yöntemlerinin açıklanması,

- 4.3 Tehlikeli maddelerin tanımlanması,
4.3.1 Tehlikeli maddelerin envanteri;
a) Tehlikeli maddelerin kimyasal ismine, CAS numarasına ve IUPAC adlandırma sistemine göre tanımlanması,
b) Tehlikeli maddelerin bulunan veya bulunması muhtemel en yüksek miktarı.
4.3.2 Tehlikeli maddelerin fiziki, kimyasal, toksikolojik özellikleri ve insan ve çevre üzerinde hem anında hem de daha sonra ortaya çıkabilecek etkileri,
4.3.3 Tehlikeli maddelerin normal kullanım şartlarında veya öngörülebilir kaza koşulları altında fiziksel ve kimyasal davranışı.
5. Kaza risklerinin analizi ve önleme yöntemlerinin tanımlanması:
5.1 Muhtemel büyük kaza senaryolarının ve bunların olabilirliğinin veya bunların meydana gelebileceği koşulların, bu senaryolardan her birini tetikleyebilecek olayların, tesis içinde veya dışındaki nedenlerinin bir özeti ile birlikte, detaylı biçimde açıklanması,
5.2 Yönetmeliğin 15 ve 19 uncu maddeleri göz önünde bulundurularak, kuruluştan kaynaklanabilecek büyük kazalardan etkilenmesi muhtemel alanları gösteren haritalar, görüntüler veya uygun olduğu durumda benzer tanımlamaları içeren, tanımlanmış büyük kazaların sonuçlarının, boyutunun ve şiddetinin değerlendirilmesi, 5.3 Tesislerin güvenliği için kullanılan ekipmana ve teknik parametrelere ilişkin açıklama.
6. Bir kazanın sonuçlarının sınırlandırılması için uygulanacak koruma ve müdahale önlemleri:
6.1 Büyük kazaların sonuçlarının sınırlandırılması için, tesis içerisinde kurulan ekipmana ilişkin açıklama,
6.2 Uyarı ve müdahale organizasyonu,
6.3 Hareket ettirilebilir dahili veya harici her türlü kaynağa ilişkin açıklama,
6.4 Bu maddenin a, b ve c bentlerinde açıklanan hususların, dahili acil durum planının hazırlanması için gerekli olan özeti.

Ek III **YÖNETİM SİSTEMİ İLE İLGİLİ OLARAK YÖNETMELİĞİN 8 VE 9'UNCU** **MADDELERİNDE BELİRTİLEN PRENSİPLER VE BİLGİLER İLE BÜYÜK** **ENDÜSTRİYEL KAZALARIN ÖNLENMESİNE YÖNELİK İŞLETMENİN** **ORGANİZASYONU**

- İşletme sahibince hazırlanan büyük kaza önleme politikasının ve güvenlik yönetim sisteminin uygulanması amacıyla, aşağıdaki hususlara dikkat edilecektir: Büyük kaza önleme politikası belgesinde belirtilen gereksinimler, işletme tarafından sunulan büyük kaza tehlikeleri ile orantılı olmalıdır.
1. Büyük kaza önleme politikası yazılı olarak hazırlanacak ve işletme sahibinin tüm amaçlarını ve büyük kaza tehlikelerinin kontrolü ile ilgili eylem prensiplerini içerecektir.
  2. Güvenlik yönetim sistemi, büyük kaza önleme politikasının belirlenmesi ve uygulanması için gerekli olan organizasyon yapısını, sorumlulukları, uygulamaları, prosedürleri, süreçleri ve kaynakları da içine alan genel yönetim sisteminin bir parçasını içerecektir.
  3. Aşağıdaki konular, güvenlik yönetim sistemi tarafından belirlenecektir:

- 3.1 Organizasyon ve personel: Organizasyonun bütün kademelerinde büyük tehlikelerin önlenmesinde yer alan personelin görev ve sorumlulukları. Kurulusta çalışanların tümü için gerekli olan eğitimin sağlanması.
- 3.2 Büyük kazaların belirlenmesi ve değerlendirilmesi: Normal ve normal olmayan işlemlerden kaynaklanan büyük tehlikelerin, sistematik bir şekilde belirlenmesi için prosedürlerin benimsenmesi ve uygulanması ve bu tehlikelerin olasılığı ve şiddetinin değerlendirilmesi.
- 3.3 İşletim kontrolü: Tesisin bakımı, süreçler, ekipman ve geçici kesintileri de içine alan, güvenli işletme için prosedür ve talimatların benimsenmesi ve uygulanması.
- 3.4 Değişimin yönetimi: Yapılacak değişikliklerin planlanması ya da yeni tesislerin, süreçlerin ya da depolama faaliyetlerinin tasarımı için prosedürlerin benimsenmesi ve uygulanması.
- 3.5 Acil durumlar için planlama: Sistematik analiz ile önceden tespit edilebilecek acil durumların belirlenmesi, acil durum planlarının hazırlanması, test edilmesi ve gözden geçirilmesi, bu tür acil durumlara cevap verilebilmesi ve ilgili personel için özel eğitim sağlanması amacıyla, prosedürlerin benimsenmesi ve uygulanması. Bu tür eğitimler, kurulusta çalışan bütün personele verilecektir.
- 3.6 Performansın izlenmesi: Hazırlanan büyük kaza önleme politikası ve güvenlik yönetim sistemi ile belirlenen hedeflerle uyum sağlanmasının değerlendirilmesi için prosedürlerin benimsenmesi ve uygulanması, uyum sağlanmaması durumunda, düzeltici faaliyetlerin araştırılması ve bu önlemlerin alınması için mekanizmalar oluşturulması. Prosedürler, tam anlamıyla gerçekleşmemiş büyük kazaların raporlanması için gereken işletme sistemini ve özellikle de önleyici önlemlerin başarısızlığa uğraması ve bunlardan çıkarılan dersler ışığında araştırılıp izlenmesini de kapsayacaktır.
- 3.7 Denetleme ve inceleme: Büyük kaza önleme politikasının ve güvenlik yönetim sisteminin etkinliği ve uygunluğunun, periyodik ve sistematik bir şekilde değerlendirilmesi için prosedürler benimsenecek ve uygulanacak politika ve güvenlik yönetim sisteminin performansı, dokümanite edilerek incelenecek ve üst yönetimce gözden geçirilerek güncellenecektir.

Ek IV

ACİL DURUM PLANLARINDA BULUNMASI GEREKEN HUSUSLAR

Kısım 1: Acil durum planlarının amaçları

1. Kaza sonrası etkileri en aza indirmek, insanlara, çevreye ve mala gelecek zararı sınırlandırmak için, olayları ve gelişmeleri kontrol etmek.
2. İnsan ve çevreyi önemli kazaların etkilerinden korumak için, gereken önlemleri belirlemek ve uygulamak.
3. Kamuya, acil servis hizmetlerine veya bölgedeki ilgili mercilere, gerekli bilgiyi zamanında iletmek.
4. Önemli bir kaza sonrasında, çevrenin restorasyonunu ve temizlenmesini sağlamak.
5. Harici acil durum planlarına göre önemli acil durumlarda, sivil savunmayla işbirliğini geliştirme ihtiyacını dikkate almak.
6. İşletmecilerce, acil durum araç ve gereçleri ve insan gücü sınırlı olan sanayi yörelerinde; büyük kaza durumunda, komşu kuruluşlarla karşılıklı yardımlaşmanın sağlanması için girişimlerde bulunmak.

Kısım 2: Dahili acil durum planında yer alacak bilgiler

1. Acil durum prosedürlerini belirlemeye yetkili kişiler ile tesisteki acil durumların

- etkilerini azaltıcı/düzeltilici faaliyetlerden sorumlu olan ve koordine eden kişilerin isim ya da unvanları.
2. Harici acil durum planından sorumlu yetkililer ile irtibat kurulmasından sorumlu kişinin isim ya da unvanı.
  3. Büyük bir kazaya yol açabilecek derecede öneme haiz, öngörülebilir koşullar veya olaylar için, koşulları veya durumları kontrol etmek ve bunların sonuçlarını en aza indirmek amacıyla, yürütülecek faaliyetlerin güvenlik ekipmanı ve mevcut kaynakları da içeren tanımı.
  4. Acil durum uyarılarının nasıl verileceğini ve bir uyarı durumunda, tesisdeki kişilerin yapması gerekenleri de kapsayan ve bu kişilerin maruz kalabileceği risklerin azaltılmasına yönelik düzenlemeler.
  5. Harici acil durum planını hazırlamaktan sorumlu yetkililere, kaza ile ilgili erken uyarı ve bu uyarıda verilmesi gerekli bilginin içeriği ve gelişmelere bağlı olarak elde edilen daha detaylı bilginin iletilmesi için yapılacak gerekli düzenlemeler.
  6. Tesisdeki personelin, acil durumlarda yapması gereken görevleri konusunda eğitimleri ve bu eğitimlerin gerektiğinde acil servis hizmetleriyle koordine edilmesi için gerekli düzenlemeler.
  7. Acil durumların tesis dışı etkilerini azaltıcı/düzeltilici faaliyetler için sağlanacak yardımlara ilişkin düzenlemeler.

Kısım 3: Harici acil durum planında yer alacak bilgiler

1. Acil durum prosedürlerini belirlemeye yetkili kişiler ile tesis dışındaki faaliyetlerden sorumlu olan ve koordine eden kişilerin isim ya da unvanları.
2. Acil durum uyarılarının alınmasına, alarmların ve bunların uygulanmasına ilişkin prosedürlerin hazırlanmasına yönelik düzenlemeler.
3. Harici acil durum planının uygulanması için, gerekli kaynakların koordine edilmesine ilişkin düzenlemeler.
4. Acil durumların tesis içi etkilerini azaltıcı/düzeltilici faaliyetler için, sağlanacak yardımlara ilişkin düzenlemeler.
5. Acil durumların tesis dışı etkilerini azaltıcı/düzeltilici faaliyetler için düzenlemeler.
6. Kaza ile ilgili halka gerekli bilginin sağlanması ve halkın bu durumda yapması gerekenlere ilişkin düzenlemeler.

Ek V

MADDE 15 UYARINCA KAMUYA VERİLECEK BİLGİNİN İÇERİĞİ

1. İşletmecinin adı ve kuruluşun adresi.
2. Bilgiyi veren kişinin adı ve görev unvanı.
3. Kuruluşun, bu Yönetmeliğe tabi olduğunun ve 7'nci maddede değinilen bildirim veya 9 uncu maddede değinilen güvenlik raporunun yetkililere teslim edildiğinin doğrulanması.
4. Kurulmuşta yürütülen faaliyetlerin kolay anlaşılabilir şekilde açıklaması.
5. Kurulmuşta bulunan ve büyük bir kazaya yol açabilecek maddelerin ve müstahzarların, bilinen adlarının veya Ek I, Bölüm 2'de yer almaları durumunda, grup isimleri veya genel tehlike sınıflandırmasının, tehlike özelliklerini gösteren işaretleri ile birlikte verilmesi.
6. İnsan ve çevre üzerindeki potansiyel etkileri de dahil olmak üzere, büyük endüstriyel kazaların doğası ile ilgili genel bilgi.
7. Büyük bir kaza anında, etkilenmesi muhtemel kişilerin nasıl uyarılacağı ve bilgilendirilmesinin nasıl sürdürüleceğine dair yeterli bilgi.
8. Büyük bir kaza anında, etkilenmesi muhtemel kişilerin yapması gereken davranışlar ve uyması gerekli hususlar ile ilgili yeterli bilgi.

9. İşletmecinin, büyük endüstriyel kazalarla başa çıkmak ve bunların etkilerini en aza indirmek için, özellikle acil servis hizmetleriyle irtibata geçmek de dahil olmak üzere, tesisteki yeterli düzenlemeleri yapmakla yükümlü olduğunun doğrulanması.
10. Büyük endüstriyel kazanın, tesis dışındaki etkileriyle başa çıkmak için hazırlanan harici acil durum planına yapılan atıf. Bu atıf, bir kaza durumunda, acil servis hizmetlerinden gelen talimat ve isteklere yönelik işbirliği yapılması tavsiyelerini içerecektir.
11. Ulusal mevzuatta belirlenmiş olan gizlilik ilkeleri göz önünde bulundurularak, ilave bilginin nereden elde edilebileceğine dair detaylar.